

De Museus i Escoles

Celebro que l'amic Glanadell no m'hagi volgut presentar com un adversari sistemàtic a l'obra del Museu. Haig de confessar-li, però, que les raons expressades en el seu article no m'han acabat de convèncer i mentre l'Ajuntament no disposi el començ de les obres Museu i Escoles a la vegada, sostinc la necessitat de fer les Escoles abans que el Museu.

Si conegués l'amic Glanadell tots els esforços que es necessiten per a menar a bon port la construcció de les Escoles, i visqués a Granollers i en palpés les conseqüències, ben segur que no hauria trobat extemporània la meua tesi i enlloc de una investida encara que amorosa, hauria reconegut i trobat lògica la meua posició, que en ço que a Escoles refereix, revela, ho reconec, una mica d'impaciència.

Les paraules de retret adreçades a la Direcció d'aquest setmanari pel fet d'haver publicat el meu article, que a judici del senyor Glanadell «pot desviar les excel·lències d'una iniciativa», no les considero justes. Jo admiro a Acció la tolerància de les idees i trobo lloable que es deixi exposar el criteri de cada ú segons el particular punt de vista, sempre i tot que es guardi la correcció necessària i no s'arribi als límits de l'insult i la grolleria, sobretot en els casos com el nostre, que no es ventila cap assumpte de transcendència política i sí solament l'interès de la ciutat, que és el que ens anima.

No veig per enlloc el dany que jo pugui causar a les Escoles sustentant el meu criteri. El dany podria causar-lo si

m'hagués convertit en acèrrim enemic del Museu, sabent que aquest és un poderós auxiliar de l'Escola. Però no ha estat mai aquest el meu intent. Jo no l'he negat mai al Museu. Només he demanat que es fessin les Escoles abans que el Museu adduint raons en benefici del mateix i per la necessitat ineludible de poder donar cabuda a tota la nostra població escolar.

L'ideal màxim fóra Museu i Escoles. I ací recollint les manifestacions del senyor Francesc Glanadell, em permetré de dir-li que tot el que jo sé de l'Ajuntament, és que malgrat el seu bon interès en no ajornar la construcció de les Escoles, hi ha un altre factor important que l'en priva de la seva immediata construcció. Recordarà el meu estimat i erudit contra-opinant que des de diferents llocs s'ha demanat la col·laboració dels ciutadans amb l'objecte de facilitar la construcció de les desitjades escoles, i segons les meves particulars informacions, es considera aquesta col·laboració, el principal punt de partida per aconseguir el Grup Escolar que ens manca.

Si l'Ajuntament no disposa del numerari necessari per aixecar el Grup Escolar, no crec que sigui desencertada la meua proposició d'ajornar, no indefinidament, sinó el temps just, precís, necessari, l'obra del Museu, per acabar de una vegada, amb la vergonya de veure els nostres infants abandonats pels carrers, sense poder rebre l'instrucció que necessiten.

JOSEP FONT I DE FALGÁS

Forense del Partit Judicial; Metge del ferrocarril de la companyia del Nord; Metge de La Unió Liberal; Metge del Banc Vitalici; Inspector de Prostitució; Delegat a Catalunya de l'Associació d'Inspectors Municipals; Metge titular Municipal. Com pot veure's són nombrosos i tots, o gairebé tots, obtinguts duran la dictadura. Bé val la pena d'enfrontar-se doncs contra d'aquells verament liberals que s'oposen a la seva particularíssima cursa d'assalt als càrrecs consignats al pressupost. D'això, encara que s'en ressenti el drap republicà que l'abriga, si no fos... si no fos que, va estripar-se-li amb les seves concomitancies amb els estira cordetes del Directori, dels quals rebia... ordres (anavem a dir diners) per a organitzar Congressos Sanitaris Municipals per tal de veure's condecorats i homenatjats d'una manera cordial i recíproca.

Ja veiem, doncs, qui són els homes que pretenen mantenir, passant per damunt de tot, la política torrista a la nostra ciutat. La descripció d'aquests pot ésser més completa, més definitiva. No volem insistir. El poble que sol tenir unes idees claríssimes sobre els seus homes, tampoc ho necessita. Sabia perfectament quina posició cadascú tenia. La majoria

de l'Ajuntament s'hi ha atés, tot posant a ratlla els **xupopters** i **enxufistes**, que mentre els granollerins **PAGAVEM**, ells anaven grassos.

L'ex Monestir de St. Cugat del Vallès

En un matí clar i serè dels més rigorosos d'aquest hivern, férem la projectada excursió a Sant Cugat del Vallès. Ens sortí a rebre el senyor B. Garriga, metge de Sant Cugat, i soci corresponsal de l'Institut Taquígràfic, qui ens feu de guia.

Per el camí, un company, ja m'havia parlat del Monestir i en posar els peus a Sant Cugat vaig restar sorpresa. M'imaginava trobar un poble que segueix les tradicions i on encara la civilització no ha pogut ensenyorir-se'n. Res d'això: un estol de boniques torres semblen rebre amb ironia al visitant. Recorrem el poble fins arribar a una placeta solitària que dóna accés al Cenobi.

Aquest Monestir, una de les més preuades joies en són doble aspecte his-

tòric i arquitectònic de nostra pàtria, data d'uns dos mil anys. Quan l'emperador Cèsar Octavi August vingué a Espanya, feu construir en el lloc on avui hi ha el Monestir, un castell on hi residia el Tribunal Romà encarregat de dirimir les causes contra els cristians. Hi ha qui sosté que el nom de «Castrum Octavianum» prové segons document del segle IXe de trobar-se l'octau miliari de la carretera romana que pasava per aquesta part del Vallès. Aixó seria una tesis acceptable si no fos que en les recents excavacions per aquells entorns s'hi troben urnes sepulcrales del més pur estil romà, que són prova palesa de què fou construït en aquella època.

Després d'invasions fou convertit en Monestir d'ordre benedictina per en Carles Magne; fou destruït més tard per els àrabs i reconstruït després per el rei Lotari de França i fins l'any 1835 en què començà la decadència, hi passaren Abats que li donaren dies de glòria per sa sabiduria.

La construcció del famós claustre fou començada per l'Abat Witad, en el segle XIIe; es troba a la part esquerra de l'ex Monestir, és d'estil romànic; el pati quasi quadrat té en el centre un brollador antiquíssim; el més notable del claustre són ses columnes en nombre de 18 parells cada una de les quatre galeries. Dites columnes, obra de l'escultor Cadell són fetes d'una pedra calissa i fina de Girona tan permanent que malgrat el temps passat semblen acabades de construir. Els capitells llaurats en relleu, malauradament mutilats alguns d'ells, són molt variats, contenen fulles uns, assumptes bíblics els altres, escenes de la vida del camp, etc.

A l'esquerra d'un gran atri hi ha l'antic palau abacial avui convertit en casa-habitació del rector; en el primer pis, hi ha un petit Museu Diocesà, manuscrits, mobles, essent d'un gran valor un Sant Crist d'ivori de l'època florentina.

En el fons del atri s'aixeca el temple convertit avui en Església parroquial, la façana de la qual d'estil gòtic, recorda la de la catedral de Tarragona amb un gran rosetó de calats radiats.

Al entrar al temple hom resta meravellat per la senzillesa i grandiositat. Consta de tres elevades naus, essent romànica fins al creuer i gòtica fins al frontispici. Una joia d'imponderable valor és el retaule de l'altar major d'un gòtic puríssim tant semblant al de la catedral de Barcelona que hom fa pensar si no fou obra del mateix artista del segle XV. Es composta de tres comparticions verticals, ocupant el centre St. Cugat que sofrí martiri en el «Castrum Octavianum». La nota que desdiu del conjunt és la balustrada que rodeja el presbiteri obra del segle XVIII segons un escut que hi ha en la mateixa i que fou un donatiu de la casa Alós.

És de remarcar entrant a mà dreta l'altar barroc que fou costejat per el rei Felip II, en record d'haver-se reunit Corts en aquest Monestir l'any 1585; està carregat de pintures al oli i ornaments veient-